

Regionální média v zemích V4 – divoký západ bez pravidel

Regionální žurnalistika v zemích Visegrádské čtyřky jednoznačně není v dobré kondici. Všechny země spojuje nefunkční systém regulace a zákonných pravidel, jehož výsledkem je zcela nepřehledné mediální prostředí. Změny na mediálním trhu vedly k tomu, že mizí nezávislé regionální redakce a přežívají subjekty, které fungují v symbióze s regionálními nebo vládními politiky. To jsou zjištění, která přinesl výzkum situace v ČR, na Slovensku, v Polsku a Maďarsku.

Až na specifika Maďarské mediální scény je situace ve všech zemích velmi podobná, nezávisle na tom, s jakými problémy se potýkají veřejnoprávní a celostátní média. Regionální situace je opomíjená a tím vzniká prostor pro bujení právě těch neduhů, které jsou tolik hlídané a debatované na národní úrovni. V případě Maďarska se snaží kontrolu držet přímo vládní strana Fidesz, v ostatních zemích jsou dominantní regionální zájmy a vazby, přestože i v Polsku si dominanci nad regionálním tiskem drží největší petrochemická společnost Orlen, úzce spjatá s vládní stranou Právo a Spravedlnost.

„Nejpodstatnějším dopadem je mizející kontrolní role médií. Většina informací pochází přímo od politického vedení, často chybí kontext informací i opoziční názory na přijímaná rozhodnutí,“ říká předsedkyně Oživení, Šárka Zvěřina Trunkátová

Příčin je několik. Malá ekonomická udržitelnost nezávislých redakcí, centralizace obsahu u médií s regionálními mutacemi a ochota samospráv finančně podporovat média, která vytváří pozitivní obraz o politických představitelích regionů. Regionální úrovni pak dominují radniční zpravodaje přímo vydávané městy a kraji.

Zdroje jsou, chybí kvalita

Detailnější pohled na situaci v ČR ukazuje, že problémem není nedostatek financí. Do spousty médií plynou veřejné finance a posilují vazby mezi novináři a politiky.

„Na regionální úrovni se masivně točí veřejné peníze. I média vydávaná soukromými subjekty mají různé smlouvy s okolními městy – na reklamu, na speciální přílohy. Stejně tak vydavatelství fungující na regionální úrovni mixují ve svém portfoliu radniční zpravodaje s dalšími typy časopisů a novin,“ říká Marie Krutišová, koordinátorka projektu.

Jen kraje zaplatily regionálním televizím v letech 2018–2021 přes 146 milionů korun, kdy 73 % této částky utratily 3 kraje – Moravskoslezský, Středočeský a Olomoucký. TV Polar, jedna z regionálních stanic, ve stejném období získala z veřejných peněz téměř 70 milionů korun. Téměř každé město a kraj vydává svůj zpravodaj. Další finance jdou na sociální sítě a na reklamu v dalších médiích a obdobně postupují příspěvkové organizace měst a krajů.

Jak situaci zlepšit?

Stát by si měl přiznat, že důležitá nejsou jen celostátní média, ale i ta regionální. Ve všech státech experti postrádají dostatečná pravidla, stejně jako systémovou finanční podporu kvalitních nezávislých médií. Bez těchto změn bude pokračovat prorůstání regionálních médií a politiků na regionální úrovni, což oslabuje celkovou důvěryhodnost médií.

Více informací o projektu a výstupy analýz naleznete na www.oziveni.cz/projekty/project-v4/

Projekt vznikl za podpory [Visegradský fond](#), ve spolupráci se slovenskou [Transparency International](#), Maďarskou mediální agenturou [Mertek Media Monitor](#) a Polskými watchdogem [Sieć Obywatelska](#).

Kontakt pro média

Marcela Janíčková, PR & Communication Manager
marcela.janickova@oziveni.cz

Šárka Zvěřina Trunkátová, předsedkyně Oživení
sarka.trunkatova@oziveni.cz

Marie Krutišová, koordinátorka projektu
marie.krutisova@oziveni.cz